

**ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК**

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хөндлөнгийн хяналтын байгууллага

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 7-р хороолол
Ногоон нуур гудамж, 101 барилгын 1204 тоот
Утас: (976) 99055711, 99038602, 70005711
E-mail: dulguunhairhan_audit@mongol.net

2026. 04. 29 № 26/0463

танай _____-ны № _____-т

“БЛЮСКАЙ СЕКЬЮРИТИЗ ҮЦК” ХК-ИЙН
УДИРДЛАГАД

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн тухай тайлан

Зөрчилгүй дүгнэлт

Бид “Блюскай секьюритиз ҮЦК” ХК-ийн /цаашид “Компани” гэх/ 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын, тухайн өдрөөр дуусгавар болсон жилийн орлогын, өмчийн өөрчлөлтийн болон мөнгөн гүйлгээний тайлан, санхүүгийн тайлангийн тодруулга болон нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлогуудад аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр, “Блюскай секьюритиз ҮЦК” ХК-ийн 2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх санхүүгийн тайлангууд нь СТОУС-ын дагуу материаллаг алдаагүй үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн болно. Эдгээр стандартын дагуу бид хүлээх үүрэг хариуцлагаа энэхүү аудитын тайлангийнхаа Аудиторын үүрэг хариуцлага хэсэгт багтаан харуулсан. Бидний хувьд, санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой Нягтлан бодогчдын ёс зүйн стандартын шаардлагуудын дагуу тус Компаниас хараат бус бөгөөд бид эдгээр шаардлагын ёс зүйтэй холбоотой бусад үүрэг хариуцлагаа биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан нотлох зүйл нь бидний дүгнэлтэд зохистой үндэслэл болж чадна гэдэгт итгэлтэй байна.

Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчимтай холбоотой асуудлууд

Тасралтгүй үйл ажиллагаатай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал үүссэн тохиолдол бидэнд ажиглагдаагүй болно. Тус компани нь цаашид үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулна гэсэн төсөөллөөр тайлангаа бэлтгэсэн байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр, тайлант жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитад хамгийн ихээр нөлөө үзүүлэхүйц асуудлууд нь аудитын гол асуудлууд болдог. Эдгээр асуудлууд нь санхүүгийн тайланг бүхэлд нь хамарсан, аудитын ажлын агуулга болон дүгнэлтийн хэлбэрт тусгалаа олсон бөгөөд эдгээр асуудал дээр бид тусад нь санал дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Бусад мэдээллийн хувьд удирдлага хариуцах бөгөөд жилийн санхүүгийн тайланд орсон боловч бидний гаргасан аудиторын тайланд ордоггүй. Бид бусад мэдээллийн талаар аливаа баталгаажилт гаргадаггүй.

Санхүүгийн тайланд засаглах удирдлага болон удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу бэлтгэж, үнэн зөв толилуулах нь компанийн удирдлагын үүрэг бөгөөд энэхүү үүрэг, хариуцлагад аливаа алдаа, залилангийн улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй санхүүгийн тайланг бэлтгэх, толилуулахтай холбоотой дотоод хяналтын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлагууд багтана.

Ийнхүү санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага нь компанийн тасралтгүй үргэлжлэх чадварыг үнэлэх, тодруулга гаргах, компаниа татан буулгах эсвэл үйл ажиллагааг нь зогсоох, өөр бусад арга хэмжээ авах зорилгогүй байгаа тохиолдолд нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчмын үндэслэлийг ашиглах болон тухайн зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулга хэлбэрээр бэлтгэх зэрэг үүрэг хүлээнэ.

Засаглах удирдлага нь компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Бидний үүрэг, хариуцлага бол хийж гүйцэтгэсэн аудитдаа үндэслэн эдгээр санхүүгийн тайлангуудын талаар хараат бус дүгнэлт өгөх явдал юм. АОУС-аар санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилтэй илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй магадлагаа олж авахын тулд аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг биднээс шаарддаг.

Аудитын ажилд санхүүгийн тайлангийн дүн болон санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг нотлох зүйл олж авах горимуудыг гүйцэтгэх ажил болно. Аудитын явцад компанид хэрэглэгдэж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн зарчмууд, удирдлагын хийсэн нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой тооцоолол, санхүүгийн тайлангуудын бодитой эсэхэд үнэлэлт өгөв. Мөн бид мэргэжлийн үл итгэх байдлыг баримтлан ажилласан. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авна. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах зэрэг орно.
- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаарх ойлголт олж авдаг
- Компанийн ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, удирдлагын хийсэн тооцоолол, тодруулгын зохистой байдлыг үнэлсэн
- Компанийн тасралтгүй байх зарчимд материаллаг тодорхойгүй байдалд эргэлзээ үүссэн бол тодруулгын хэсэгт анхаарлаа хандуулж, тодруулгад хангалттай дурдаагүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудитын тайлан гарах өдөр хүртэл олж авсан баримт нотолгоондоо үндэслэн дүгнэлтээ гаргасан

ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК

- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлсон

Энэхүү тайлан нь Монгол улсын “Компанийн тухай” хуулийн 94 дүгээр зүйлд заасан хуулийн этгээд болон хувьцаа эзэмшигчийн хүсэлтийн дагуу зөвхөн компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулагдсан ба аливаа өөр зорилго агуулаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд бусад этгээдийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Бид энэхүү Аудитын ажлыг хийж гүйцэтгэж аудитын тайланг бэлтгэсэн болно.

Б.ПҮРЭВДУЛАМ
ЗАХИРАЛ, АУДИТОР

ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
Лавлагаа	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
ХӨРӨНГӨ		
Эргэлтийн хөрөнгө		
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	143,680,360.97	142,509,930.86
Авлага	17,164,979.57	16,189,617.17
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	-	-
Бараа материал	-	-
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо	1,180,752.00	1,180,752.00
Нийт эргэлтийн хөрөнгө	162,026,092.54	159,880,300.03
Эргэлтийн бус хөрөнгө		
Үндсэн хөрөнгө (цэвэр)	1,344,369.00	1,344,369.00
Биет бус хөрөнгө	7,787,550.00	7,787,550.00
Нийт эргэлтийн бус хөрөнгө	9,131,919.00	9,131,919.00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	171,158,011.54	169,012,219.03
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
Өр төлбөр		
Богино хугацаат өр төлбөр	115,311,596.60	135,632,063.60
Урт хугацаат өр төлбөр	-	-
Нийт өр төлбөр	115,311,596.60	135,632,063.60
Эздийн өмч		
Дүрмийн сан	541,821,800.00	541,821,800.00
Халаасны хувьцаа	-	-
Нэмж төлөгдсөн капитал	82,052,328.00	82,052,328.00
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	-	-
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	-
Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(568,027,713.06)	(590,493,972.57)
Нийт эздийн өмч	55,846,414.94	33,380,155.43
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	171,158,011.54	169,012,219.03

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
Давлагаа	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
Борлуулалтын орлого	4,341,000.00	175,000.00
Борлуулалтын өртөг	-	-
Нийт ашиг (алдагдал)	4,341,000.00	175,000.00
Бусад орлого	332.88	987.26
Борлуулалт, маркетингийн зардал	29,973,056.78	20,332,148.04
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	-	-
Санхүүгийн зардал	2,420,000.00	2,310,000.00
Бусад зардал	98,880.00	-
Бусад олз (гарз)	-	-
Бусад ашиг (алдагдал)	-	-
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(28,051,723.90)	(22,466,160.78)
Орлогын татварын зардал	19.75	98.73
Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(28,150,623.65)	(22,466,259.51)
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(28,150,623.65)	(22,466,259.51)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
Орлогын нийт дүн	(28,150,623.65)	(22,466,259.51)
Нэгж хувыцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)			
	Өмч	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2024 оны 12 сарын 31	541,821,800.00	82,052,328.00	(568,027,713.06)	55,846,414.94
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				-
Залруулсан үлдэгдэл	541,821,800.00	82,052,328.00	(568,027,713.06)	55,846,414.94
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)			(22,466,259.51)	(22,466,259.51)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого				-
Өмчид гарсан өөрчлөлт				-
Зарласан ногдол ашиг				-
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн				
2025 оны 12 сарын 31	541,821,800.00	82,052,328.00	(590,493,972.57)	33,380,155.43

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	4,341,000.00	175,000.00
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсэний орлого	4,341,000.00	175,000.00
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	-
Буцаан авсан албан татвар	-	-
Татаас, санхүүжилтын орлого	-	-
Бусад мөнгөн орлого	-	-
Мөнгөн зарлагын дүн	56,546,625.93	18,271,417.37
Ажилчдад төлсөн	11,803,670.00	
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	12,900,000.00	6,400,000.00
Ашиглалтын зардалд төлсөн	3,354,274.00	20,517.00
Татварын байгууллагад төлсөн	4,871,189.75	98.73
Бусад мөнгөн зарлага	23,617,492.18	11,850,801.64
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(52,205,625.93)	(18,096,417.37)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	332.88	987.26
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	-	-
Хүлээн авсан хүүний орлого	332.88	987.26
Хүлээн авсан ногдол ашиг	-	-
Мөнгөн зарлагын дүн	-	-
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
Бист бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	-
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгаа	-	-
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн	332.88	987.26
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	38,482,200.00	47,655,000.00
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	38,482,200.00	47,655,000.00
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн	-	-
Төрөл бүрийн хандив	-	-
Бусад орлого арилжаа	-	-
Мөнгөн зарлагын дүн	800,000.00	30,730,000.00
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	800,000.00	30,730,000.00
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	-	-
Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	-	-
Төлсөн ногдол ашиг	-	-
Бусад зарлага арилжаа	-	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	37,682,200.00	16,925,000.00
Валютын ханшийн зөрүү	-	-
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(14,523,093.05)	(1,170,430.11)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	158,203,454.02	143,680,360.97
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	143,680,360.97	142,509,930.86

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

**ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК**

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хөндлөнгийн хяналтын байгууллага

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 7-р хороолол
Ногоон нуур гудамж, 101 барилгын 1204 тоот
Утас: (976) 99055711, 99038602, 70005711
E-mail: dulguunhairhan_audit@mongol.net

2026.04.29 № 26/0463

танай _____-ны № _____-т

Г **УДИРДЛАГАД ХҮРГЭХ ЗАХИДАЛ** Г

“Блюскай секьюритиз УЦК” ХХК-ийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайланд аудит хийх явцад бидний анхаарлыг татсан санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системийг сайжруулах тухай асуудлуудыг энэхүү тайланд багтаасан болно.

Дотоод хяналтын системийн талаар гүйцэтгэсэн горим нь тус компанийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх болон уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайланд аудит хийхтэй холбоотойгоор хяналтын орчны талаар ойлголт авах явдлаар хязгаарлагддаг билээ. Иймд энэхүү горимыг гүйцэтгэх явцад бидний анхааралд өртсөн тодорхой зүйлүүдийг удирдлагад хүргэх зорилгоор энэхүү тайланг толилуулав.

Бидний хийсэн энэ шалгалтын горим нь хяналтын бүх процедур ба аргачлалыг тодорхойлж, дэлгэрэнгүй буюу нарийвчилсан зөвлөмж, заавар өгөх зорилгогүй юм.

Энэхүү тайланг зөвхөн компанийн удирдлагад зориулан бэлтгэснээс бус өөр бусад зорилго агуулаагүй болно.

Тайланд бичигдсэн эдгээр зөвлөмжүүдийн талаар ярилцах эсвэл тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажилд туслухад бид бэлэн байх болно.

Санхүүгийн тайланд аудит хийх явцад танай компанийн санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа, нягтлан бодох бүртгэлд ажиглагдсан зөрчил дутагдал, түүнийг цаашид засч залруулах, сайжруулах талаар бидний өгсөн дараах зөвлөмжүүдийг ажил хэрэг болгоход анхаарч ажиллана гэдэгт итгэж байна.

Энэхүү аудитын ажилд хамтран ажилласан болон аудитын ажлын явцад туслалцаа үзүүлж байсан явдалд компанийн удирдлага, ажилтнуудад талархлаа илэрхийлье.

Хүндэтгэсэн,

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Б. ПҮРЭВДУЛАМ

Бид санхүүгийн тайлан бэлтгэх, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системийг сайжруулахтай холбогдуулан дараах зөвлөмжүүдийг өгч байна.

Бэлэн мөнгөний талаар:

Бодит байдал:

- 2025 оны 12 дугаар сарын 31 нээр тасалбар болгосон санхүүгийн тайландаа бэлэн мөнгөний тооллого хийгээгүй ба үлдэгдэл 142,355.2 мянган төгрөг гэж тайлагнасан байна. Мөнгөн хөрөнгө хариуцсан ажилтан, нэгж байхгүй тул бид тооллого хийх баталгаажуулах боломжгүй байлаа.

Эрх зүйн үндэслэл:

- **Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль**
 - 12 дугаар зүйл. Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого: 12.1-д: "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна". 12.2-т: "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ" гээд 12.2.1-д: "Жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө" гэж заасан. (Иймд 12 дугаар сарын 31-нээр бэлэн мөнгөний тооллого хийгээгүй нь энэ хуулийн заалтыг зөрчсөн байна).
 - 18 дугаар зүйл. Санхүүгийн тайлан, түүнд тавигдах шаардлага: 18.1-д: Санхүүгийн тайлан нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн байдал, үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээний байдлыг үнэн зөв, бүрэн тусгасан байх ёстойг шаарддаг
- **Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 347 дугаар тоот тушаал:**
 - "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 2 дугаар бүлэг: "Мөнгөн хөрөнгийн маягтыг нөхөх заавар": 4 дэх заалтаар "Бэлэн мөнгөний тооллогын баталгаа НХМаягт МХ-5"-ыг тайлант хугацааны (улирал, жил) эцэст заавал үйлдэж, бэлэн мөнгийг дэвсгэрт бүрээр тоолох журамтай.
 - Мөн тус тушаалаар баталсан НХМаягт МХ-1, МХ-2 зэрэг мөнгөн хөрөнгийн анхан шатны баримтууд дээр мөнгө хүлээн авсан, олгосон нярав заавал гарын үсэг зурах ёстой

Зөвлөмж:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д заасны дагуу цаашид санхүүгийн жилийн тайлан гаргахын өмнө бэлэн мөнгөний тооллогыг заавал зохион байгуулж, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан "Бэлэн мөнгөний тооллогын баталгаа" (НХМаягт МХ-5)-г заавал үйлдэж хэвшинэ.
- Бидний зүгээс гүйлгээ баланс, санхүүгийн тайланг үндэс болгон бэлэн мөнгийг баталгаажуулсан болно.

Авлага, өглөгийн талаар:

Бодит байдал:

Санхүүгийн тайлан дээрх дансны авлага 16,179.11 мянган төгрөг, өглөг 113,061.86 мянган төгрөг тулган баталгаажуулж тооцоо нийлсэн-актаар баталгаажуулаагүй, насжилтын тайлан бэлтгээгүй байна. Манайд ирүүлсэн бүртгэлийн чанарын болон цаг хугацааны улмаас аудитын горим ашиглан тулган баталгаажуулалт хийгээгүй болно.

Эрх зүйн үндэслэл:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
 - 12 дугаар зүйл. Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого: 12.1-д: "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна". 12.2-т: "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ" гээд 12.2.1-д: "Жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө" гэж заасан.
- Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалын нэгдүгээр хавсралт, *"Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар"*

II бүлэг – Санхүү байдлын тайлан

- 1. **Дансны өглөг:** Үүнд бизнесийн үндсэн үйл ажиллагааны явцад бэлтгэн нийлүүлэгчдээс худалдан авсан бараа, хангамжийн зүйлс, үйлчилгээний үнийн төлөгдөөгүй үлдэгдэл хамаарна.
- 2. **Дансны авлага:** Үүнд аж ахуйн нэгжийн үндсэн үйл ажиллагааны явцад борлуулсан бараа, бүтээгдэхүүн, үзүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлөө худалдан авагч болон холбоотой талаас авах авлагын дүн орно. Дансны авлагыг цэвэр боломжит үнэ цэнээр буюу мөнгөөр хүлээн авахаар тооцоолж буй цэвэр дүнгээр нь санхүүгийн байдлын тайланд харуулна.
- Сангийн сайдын 2017 оны 347-р тоот тушаалын хавсралт *"Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуй нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"*

VI бүлэг – Тооцооны маягтыг нөхөх

- НХМаягт ТМ-3 Харилцагч талуудын хооронд гарсан ажил гүйлгээг тодруулан тайлант үеийн эцэс дэх хоорондын тооцооны үлдэгдлийг баталгаажуулахдаа улирал, жилийн эцэст харилцагч талууд **тооцооны үлдэгдлийн баталгааг үйлдэнэ**. Шаардлагатай бол санхүүгийн тайлангийн дундуур хийж болно. Тооцооны үлдэгдлийн баталгааг тооцоо үүссэн данс тус бүрээр хөтлөнө. 2 байгууллагын тооцооны баримтыг тооцооны үлдэгдлийн баталгааны хавсралтад нэгтгэж гаргана.

Зөвлөмж:

- Дансны авлага, өглөгийн үлдэгдлийг харилцагч бүрээр задлан, тус бүрийн үлдэгдэл, үүссэн огноо, төлбөрийн нөхцөлийг тодорхой тусгасан дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх.
- Авлага, өглөг бүрийг анхан шатны баримтанд (гэрээ, нэхэмжлэх, акт) тулгуурлан баталгаажуулах
- Авлага, өглөгийг хугацаагаар нь ангилсан (0–30 хоног, 31–90 хоног, 90-ээс дээш хоног гэх мэт) насжилтын тайланг сар, улирал, жилийн эцэст тогтмол гаргаж хэвших.
- Ингэснээр хугацаа хэтэрсэн өглөгийг хянах, удирдлагын шийдвэр гаргалтад ашиглах боломж бүрдэнэ.
- Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын хавсралтын дагуу ТМ-3 маягтыг ашиглан харилцагч бүртэй улирал, жилийн эцэст тооцоо нийлж, үлдэгдлийг баталгаажуулах.
- Баталгаажуулсан актыг санхүүгийн баримтын бүрдэлд хадгалах.
- Цаашид аудитын шалгалтад шаардлагатай нотлох баримтыг бүрэн бүрдүүлэх (гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөрийн баримт, тооцоо нийлсэн акт гэх мэт).
- Ингэснээр аудитын горимоор тулган баталгаажуулалт хийх боломжийг бүрдүүлж, санхүүгийн тайлангийн найдвартай байдлыг нэмэгдүүлнэ.

Цалингийн өглөгийн талаарх:

Бодит байдал:

- 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн тайланд байгууллага **6,008,623.3 мянган төгрөгийн цалингийн өглөгтэй** гэж тайлагнасан байна. Энэ нь ажилтнуудад олгох ёстой цалин хөлс хугацаандаа олгогдоогүй, мөн үүссэн өглөгийн бүртгэл, төлөлтийн хуваарь тодорхой бус байгааг илтгэж байна.

Эрх зүйн үндэслэл:

- Хөдөлмөрийн тухай хуулийн Хоёрдугаар дэд бүлгийн 124 дүгээр зүйлийн 124.1: Ажил олгогч нь энэ хуулийн 104.1-д заасан өдөр ажилтанд цалин хөлс олгоогүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд олгох ёстой цалингийн *0.03 хувьтай тэнцэх алданги* тооцож ажилтанд нөхөн олгох үүрэгтэй.

Зөвлөмж:

- Байгууллага нь ажилтнуудын цалин хөлсийг хуульд заасан хугацаанд тогтмол олгож, цалингийн өглөг үүсэх, удаашрах эрсдэлийг бууруулах дохиолол, хяналтын механизм бүрдүүлэх.
- Хугацаа хэтэрсэн цалин хөлсөнд холбогдох алданги, нөхөн төлбөрийг тооцох журмыг баталгаажуулж, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шаардлагад нийцүүлэн мөрдөх.
- Цалингийн өглөгийн дансны үлдэгдлийг тогтмол тооцоо нийлж баталгаажуулах, тайлангийн үнэн зөв байдлыг хангах.
- Ирээдүйд ижил асуудал гарахаас сэргийлэх үүднээс цалин төсөвлөлт, бэлэн мөнгөний урсгалын төлөвлөлтийг сайжруулах, санхүүгийн сахилга батыг бэхжүүлэх.

АУДИТОР:

Ж.Алтанцэцэг

(Мэргэшсэн нягтлан бодогч)